

ENYEDI GYÖRGY ESZMÉJE NYOMÁN...

Enyedi György unitárius püspöknek a XVI. században megfogalmazott gondolatait értelmezve és követve: „A méltóságba helyeztetett olyan, mint a hegyre helyeztetett város, vagy az asztalon égő gyertya. Mindenek látják, és mindenek szemébe akad. Nem ok nélkül mondják, hogy akkor válik meg, kiben mi vagyok, ha előtérbe kerül. Emberek fia ez alól kivonni magát nem tudja.”

Ha kíváncsi lelkek kérdeznék, hogy vajon kik is ezek az unitáriusok, mi vagyok bennük, mi az, ami vezeti őket, hogy helyet kaptak ezen a hullámhosszon, mit mondhatnánk?

Kérdezőinknek mi nem felelhetünk egyebet, mintsem, azt, ami szépen igaz rólunk. Hogy kedves, jó emberek az unitáriusok, azok a polgárok, kik hitüket a tiszta jézusi kereszténységre alapozzák, s ilyenképpen előbbre van mindaz, amit Jézus mondott, annál, amit valaha is őrá mondottak. Az unitáriusok azok az emberek, akiknek vallási szempontból fontosabb törvénye a szeretet kettős parancsolat törvényénél nincsen.

Az unitáriusok azok az emberek, akik több mint négyszázötven évvel ezelőtt, Isten sugallatára, a világon először mondták ki a hitnek, a vallásnak szabadságát, és írták János Zsigmond fejedelem és az országgyűlés jóvoltából a mindennapokat is szabályozó törvénykönyvbe azt, hogy a hit Isten ajándéka, ezért hitéért, vallásáért üldözni, elmozdítani, fenyegetni, elnyomni senkit nem szabad.

Az unitáriusok a rációt nagy becsben tartó, Istent tisztelő emberek, akik a reformáció egyetlen magyar alapítású felekezete tagjaiként szívre tett kézzel nem mondhatnak mást, csak amit az írástudó, kit válaszáért Jézus maga is okosnak tart: hogy egy Isten van, és rajta kívül nincsen más.

2018 óta Magyarország területén január 13-át az Országgyűlés a vallásszabadság napjává nyilvánította. A vallásszabadság törvénye 2018 azon törvénye, amelyet senki nem támadott, senki nem kifogásolt, hanem egyetértésben kormánypartí és ellenzéki egyformán méltott. Bárcsak a közjó más kérdéseit illetően is ekkora egyetértés lenne!

2018-ban talán megismétlődött, ami 1568-ban történt, hogy egy kicsit megint megelőztük azokat, kik toleránsabbaknak vélik magukat minálunk. Hiszen, bár fel volt ajánlva az európai örökséget bőven gazdagító vallásszabadság törvényének megerősítési lehetősége mind az

európai, mind pedig a román parlamentnek, egyik sem akart ezzel ténylegesen foglalkozni.

Folytassuk a kételkedők hangján! Szabad a vallás, a lelkiismeret, hogy őt, az egy igaz Istent szeressük, hogy embertársainkat szeressük. Ezt hangoztatják az unitáriusok... hát nem hallottak ők más kultúrák más isteneiről? Az ókor letűnt panteonjairól? Hogy Istenek jönnek és mennek? Hogy ma új istenek uralkodnak és befolyásolnak bennünket? Vajon e magyar alapítású felekezet tagjai sem látják, hogy egyre kisebb a hatása mindannak a társadalomban, ami Istenhez köthető, és egyre kevesebb az együttérzés az emberekben? Hogy egyre szélesebb ür tátong a köztudatban ott, ahol korábban Isten létezett!? Hogy hiába szabad a vallás és a lelkiismeret, mert napjainkban úgyszincs már tétje.

Jogos a kérdés, és jogos a felvetés.

Ha korrektek akarunk lenni, ki kell mondanunk, hogy valóban, az egyházi hatalom hibát követett el, amikor gyakran süket maradt a próféták, reformátorok ihletett örömhíre iránt, akik egy igényesebb, többet követelő életformát hirdettek.

Hitelét veszttette és veszti az egyház akkor, amikor tagjai, képviselői szorgosan látogatják az istentiszteleteket, formálisan igenis vallásosak, de aközben lenézik a más etnikai vagy ideológiai táborba tartozó embertársaikat, ezzel saját vallásuk alapvető igazságát vévén semmibe.

Jogos, és ugyanakkor szükséges tehát az is, hogy Enyedi György eszméjét, tanításait nem tévesztve, a mindennapi életünkben megvalósított kegyesség jelentőségére figyelve, ma is a nyomdokában maradjunk a XVI. században munkálkodó, tudós püspöknek! ♣

(Csécs Márton Lőrinc unitárius lelkész)

Torockó

Énlaka

Torockó

Csiksomlyó

Brassó főtere

Torockói látkép

LYUKASÓRA KÜLÖNSZÁM
XXIX. évfolyam, VII. szám. 2020/7.
Kiadja a Magyar Írók Egyesülete
Szerkesztőség: 1052 Budapest, Városház u. 7.

A szerkesztőbizottság tagjai:
**Alföldy Jenő, Ágh István,
Bertalan Tivadar, Czigány György,
Dobai Péter, Gülch Csaba, Gyulai Líviusz,
Iancu Laura, Kalász Márton, Markó Iván,
Pröhle Gergely, Rózsássy Barbara,
Szakonyi Károly**

Főszerkesztő: Sággy Ildikó
Főmunkatárs: Szakonyi Károly
Művészeti vezető: Réti Attila
Olvasószerkesztő: Bognár Antal
Rovatvezető: Weltler Ildikó
Titkárságvezető: Őri-Kiss Gyöngyi
A különszám Klotz Miklós felvételei és
Csécs Márton Lőrinc írásai alapján készült.

Nyomdai kivitelezés:
VIRTUÓZ Kiadó és Nyomdaipari Kft.
1037 Budapest, Bécsi út 267.
Felelős vezető: Tolonics Gergely